

ETKİNLİK 2.9

DEĞERLENDİRME VE KAYIT TUTMA

Özet Değerlendirme, öğretmenler için önemli bir görevdir. Dersten önceki planlama sırasında, ders boyunca ve dersten sonra değerlendirme yapılır. Öğrencilerin gösterdikleri gelişmeleri, onların başarılarını değerlendirmek öğretmenin günlük çalışmalarının bir parçasıdır. Bugün öğretim kurumlarında öğretmenin en önemli görevi öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna karar vermektir. Bunda yazılı sınavların ve ev ödevlerinin değerlendirilmesinin önemli yeri vardır. Üzerinde anlaşma sağlanmış ölçütlerin bulunması ve elde öğrenme düzeyini gösteren kanıtların olması halinde değerlendirme oldukça kolaydır. Diğer durumlarda ise güçtür.

1 Değerlendirmeyi gerektirecek pek çok sebep vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Öğrencilerin, yanlışlarını düzeltmek,
- Öğrenme etkinliklerini giderici tedbirler için hazırlık yapmak,
- Öğrencilere öğrenmeye motive etmek,
- Ne kadar çaba harcadıklarını belirlemek,
- Öğrencilere, velilere ve okula her öğrencinin sağladığı gelişmelerle ilgili bilgi vermek,
- Sağlanan öğretmenlik hizmetinin etkili olup olmadığını belirlemek,
- Öğrencilerin öğrenecekleri konular için gerekli olan ön öğrenmelerde eksikliklerinin olup olmadığını tespit etmek,
- Derslerin planlanmasında ve sonraki uygulamalarda yapılacak değişiklikler için nelerin yapılması gerektiğini belirlemek.

2 Öğrencilerin çalışmalarının değerlendirilmesinde kullanılabilecek yöntemlerden bazıları şunlardır:

- Gözlem yapma
- Soru yöneltme
- Sınıf içi veya eve yazılı ödev verme
- Sınav yapma
- Kontrol listelerinden yararlanma

3 Değerlendirmede hangi yöntemin kullanılacağı, yaptırılan etkinliğin türüne, değerlendirme için gerekli olan bilgilere ve değerlendirmenin amacına bağlıdır. Öğrenme eksiklerini meydana çıkarma (öğrenmeleri izleme) ve öğrenme düzeyini (erişiyi) belirleme amacıyla yapılan değerlendirmelerde birbirinden farklı yollar izlenir. Bu konunun ayrıntılarını ölçme ve değerlendirme dersinde öğrenmişsinizdir.

- Amacınıza uygun bir değerlendirme şekli seçerek, yakın bir zamanda yapacağınız uygulama (ders) ile ilgili bir değerlendirme planı hazırlayınız.
- Değerlendirmek istediğiniz becerileri, anlayış ve tutumları açık bir biçimde ifade ediniz.
- Değerlendirme sonuçlarını ne şekilde kaydedeceğinize karar veriniz.

4 Kayıt tutma

Yapılan bütün değerlendirmelerin sonuçlarının kaydedilmesi zorunlu değildir. Ancak, öğretmenin, öğrencinin belli bir dönem içinde göstermiş olduğu gelişmelerin yazılı kayıtlarına ihtiyacı vardır. Gelişmeleri kaydederken yararlanılabilecek yöntemlerden, birbirini tamamlayıcı nitelikte olan değişik iki tanesi şunlardır:

- Öğrencinin değerlendirilecek olan beceri ve anlayışlardaki gelişme düzeylerinin, bu beceri ve anlayışların sıralandığı bir **kontrol listesinde** işaretlenmesi. Gelişme düzeylerinin belirtilmesi için dereceleme ölçekleri kullanılabilir.

Örnekler

Müzik dersinde: 'Basit ritmik kalıpları icra edebilme' ile ilgili gelişme düzeyi, aşağıdaki gibi bir ölçek üzerinde işaretlenerek belirtilebilir.

()	()	()
Kolaylıkla	Yardım	Zorluk
edebiliyor.	gerekiyor.	çekiyor.

Matematik dersinde: Her biri iki basamaklı iki sayının çarpımını hesaplayabilme' becerisinin kazanılmış olup olmadığı şöyle ikili bir ölçek üzerinde gösterilebilir.

() Evet. () Hayır.

- Öğrencinin öğrenme düzeyinin, gösterdiği gelişmeler hakkında daha ayrıntılı bilgi veren **profillerle** gösterilmesi.

Öğrencilerin zayıf ve güçlü tarafları, onlar için özel bir önemi olabilecek bilgiler bir profil üzerine not edilebilir. Öğrencinin durumuna ilişkin olarak okul müdürü ve velilerle görüşürken bu profiller önemli hizmetler sağlayabilir.

Öğretmenler, önemli bir gelişme gerçekleştiğinde bunu kaydetmek ve bir dönem boyunca gerçekleşen gelişmeleri göstermek için profillerden yararlanabilirler.

5 Derste gerçekleşen etkinliklere ve yapılan değerlendirme türüne uygun bir kayıt tutma yöntemi seçmeye çalışınız. Seçtiğiniz yöntemi arkadaşlarınızla tartışınız.

6 Çeşitli tekniklerden yararlanarak değerlendirme yapma ve değerlendirme sonuçlarının kaydını tutma konusunda, değişik durumlarda birkaç kez deneme yapmış olmalısınız.